

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1— Din.

*Božji mir in sreča naj bosta
spremljevalca vsem v božičnih praz-
nikih ter v letu 1935!*

Račun starišev pri jaselcah.

Pred meseci smo brali v listih, da je v naši državi število katoličanov v zadnjih desetih letih nazadovalo za dva od sto. Kaj je temu vzrok? Naštevajo vsemogoče razloge, a glavni bo — bela kuža. Družinskih članov nekateri zakonci enostavno nočejo in živijo v grehu. Pa se pogovorite s takim človekom, ki zagovarja in izvaja sistem dveh, enega, ali celo nobenega otroka. Potom računajte bo kar skušal dokazati, da drži za marsikoga krilatica: „Greh je imeti otroke, če ne moreš skrbeti zanje!“ ...

Tak-le račun s pripombami navadno napravljajo zagovorniki grdega greha: Sedaj smo v dobi krize, v dobi sedmih nerodovitnih let po besedi egiptovskega Jožefa. Treba je vzeti pogostokrat v roko košček papirja in svinčnik, da človek preračuna, kako bo shajal. Recimo, da kdo zasluži mesečno Din 1.300 in tudi pare ne več. Preživljati mora še ženo, dva otroke in sebe. Stanovanje, mleko, kurjava, živila, potrebščine za šolo ... vse to mora biti v rednem mesečnem računu in za obleko in morebitno bolezen ne ostane kar ničesar! Kaj šele za stroške zopetnega otroka! Če bi bilo 10 otrok, bi bilo število 1.300 treba pomnožiti najmanj s 3.

Prepričevalne so navadno besede zagovornikov grdega greha in naslonjene „na skušnje in razmere“.

Gledamo račun. Pravilen je po postavkah! Poslušamo pa tudi božjo besedo, ki je bila izgovorjena Adamu in Evi v raju: „Rastita in množita se in polnita zemljo.“ Račun shajanja in božje naročilo, to je dvoje, kar je težko spraviti v sklad?!

Imamo pa še drugo računstvo, ki spravlja v sklad težave življenja in božje naročilo. Tako-le nam sporoča evangelist Matej: „Ne

bodite v skrbih za svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblekli. Ali ni življenje več kot jed in telo več kot obleka? Poglejte ptice pod nebom: ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice, in vaš nebeški Oče jih živi. Ali niste vi veliko več vredni kot one? Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo dodati svoji postavi en komolec? In za obleko kaj ste v skrbih? Poglejte lilije na polju, kako rastejo; ne trudijo se in ne predejo, a povem vam, da se še Salomon v vsem svojem sijaju ni oblačil kakor katera izmed njih. Če pa travo na polju, ki danes stoji in se jutri v peč vrže, Bog tako oblači, ne bo li mnogo bolj vas, maloverni? Ne skrbite torej in ne povprašujte: Kaj bomo jedli ali kaj bomo pilj ali s čim se bomo oblekli? Zakaj po vsem tem povprašujejo pogani. Saj vé vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete.“

Ali verujemo v Boga ali ne? Če kdo ne veruje, naj zgornje besede evangelija ne bere! Za trdovratne brezbošce ni pisana evangelijska beseda! Kdor pa v Boga veruje, naj božjo besedo bere, premišljuje in naj vé, da božje zapovedi niso kakšno pogrešno računstvo!

Proti božji napovedi, proti božjemu računu za ohranjanje človeka, je zgornji račun s številko 1.300 — pogrešen! Manjka namreč v njem najvišje številke, ki je previdnost božja. Pravi račun se glasi edino — $1.300 + \text{previdnost božja}$! Iz takega računa se oglašja Bog: Imej pošteno otroke in čim več jih bo, tembolj bom pomagal! Pa če se številka 1.300 še zmanjša, previdnost božja bo račun še prav vodila.

Račun božji ne vara. Saj govori Kristus: „Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle. (Matej 24. 35.) Zgledov za to imamo dosti. Saj je med nami mnogo starišev, ki se pri svojem zaslužku s številko 1.300 ne morejo prav nič pogovarjati. Pa govorijo polni zaupanja v Boga, da poleg treh lahko že še živi dvoje ali še več otrok. In brezgrešno, mirno imajo stariši vest, zdravi otroci jih spoštujejo, jim pomagajo in so jim tudi kmalu v oporo in

uteho. Previdnost božja prinaša tudi plačilo za skrb in trpljenje že na tem svetu. Kdor v vsem svojem življenju z Bogom računa, tega tudi Bog ne zapusti.

Hočejo pa biti nekateri bolj modri v svojih računih kakor Bog sam. Režeži!

Ob jaselcah naj bi naši stariši napravili račun in načrt, kako hočejo s pomočjo božjo vzrediti vse otroke, ki jim jih Bog po svoji previdnosti nakloni. Lepo in zveličavno je delati račun pri jaselcah! Naj nihče ne čaka, da bi ga v tako važni zadevi poučeval Bog šele ob sodbi! Tedaj bo prekasno!

Zakrajšek Viktor:

„K sveti maši sem prišel.“

Srečni smo, da imamo svojega Boga vedno med seboj. Večkrat se te sreče ne zavedamo in hodimo okrog, kot da ni našega Odrešenika v naših cerkvah, kjer misli na nas in kjer nas čaka, ko vé, da brez Njega ničesar ne moremo.

Vsako leto nas Cerkev še posebej v božičnem času opozori na Zveličarja, ki je a ko blizu ljudem. Jezus živi med nami, a živel bi rad v nas samih!

Cerkev nas kliče, Jezus v tabernaklju nas čaka, a mi večkrat le preslišimo ta klic, češ, saj je vsak dan še čas...

Vse drugače občutijo to oni, ki živijo v krajih, kjer ni Jezusa v cerkvi med njimi. Težko jim je in mnogo bolj skrbe, da ohranijo božjo milost v duši. Tako so kar njihove duše nekakšni tabernaklji.

Na potovanju po Sandžaku sem se ustavil na neki orožniški postaji, da krstim dete. Ko jutraj vstanem, me pozdravi slovenski fant, orožniški narednik, komandir sosedne stanice. — „No, kaj pa Vi?“, ga pozdravim. „Slišal sem, da ste tu, pa sem si vzel za danes prosto, da bom zopet enkrat pri sv. maši; prišel sem, da bom opravil sv. spoved in prejel sv. obhajilo. Tu ni vedno tako ugodne prilike, kot pri nas doma.“ — Ugodna prilika... pa je prišel tri ure daleč! Zvesto služi domovini in kralju, zvest je ostal tudi svojemu Bogu.

Pripravil sem v mali sobici oltar in spovedal vse katoličane. Nato sem opravil sveto mašo. Jezus je stopil med nas, prišel je tudi v naše duše in ostal je med nami. Ne živi v cerkvah po teh hribih, pa živi v dušah teh vernih ljudi.

Božič je tu — Jezus prihaja. Sprejmi mo in ohranimo ga — v svojih dušah!!

V Tržiču sta delovala...

† Ivan Nep Renier, kaplan v Tržiču od avgusta 1892 do septembra 1893. Tako je bilo napisano na oznanilni deski Sv. Andreja, ko so mu zapeli naši zvonovi v slovo in hvaležen spomin. Umrl je v zagrebški bolnici 4. decembra in pokopan je bil 7. decembra 1934 v Krškem, kjer je, do upokojitve leta 1910, župnikoval.

Le nekateri Tržičani so se še spomnili na blagopokojnika ob smrti, mnogi so pa že kar vpraševali, kdaj je bil v Tržiču gospod s takim priimkom. Kako beži čas in kako bežen je človeški spomin s hvaležnostjo vred!

Pokojni v Tržič ni po svojem odhodu nikdar zahajal. A imel je nebroj spominov na svoje življenje v Tržiču, katere je jako rad pripovedoval. Je pač bilo v Tržiču vedno tako, da so se farani zanimali za delo in gibanje svojih duhovnikov in pri tem si je že vsak nabral nebroj skušenj in pač vsakovrstnih spominov...

Na prijazni Trški gori je pokojnik preživljal zadnja leta v lepem domovanju, ki si ga je uredil s pomočjo premožne in dobrotne ge. Hočvarjeve iz Krškega. Ta ga je mnogo podpirala tudi pri župnijskem delovanju. So v mnogih župnijah dobri ljudje, ki svoje premoženje radi obračajo tudi v cerkvene namene. Gotovo je tak denar naložen na dobre obresti!

Naj pokojnik počiva v miru in pri Bogu naj prosí tudi za Tržičane!

† Ivan Pogačnik, organist v Tržiču od 22. 7. 1894 do 15. 5. 1900. Rodil se je 26. julija 1855 na Posavcu pri Ljubnem in umrl je v ljubljanski bolnici 23. oktobra 1934. Kot organist in skladatelj je služboval na več krajih, odšel je pa iz Tržiča v Idrijo, kjer je upravljal službo rednega organista do leta 1927.

Kot človeka so ga krasile: skromnost, vljudnost, potrpežljivost, prijetna šegavost, marljivost, zvestoba pri delu, stanovska zvestost ter globoka živa vera. Same lepe lastnosti!

Mnogi Tržičani se ga še spominjajo. Naš župnijski list naj pa v njegov spomin natisne to, kar je o njem napisal v župnijski zapisnik njegov cerkveni gospodar † g. župnik Špendal. Tako-le je označil njega in tedanje pevske razmere na našem cerkvenem koru:

„Cerkveno petje je bilo v Tržiču bolj pod ničlo. Več kot 50 let je bil organist

učitelj Ivan Debelak. Bil je sicer spreten orglavec, toda iz stare šole. Cerkveno petje mu je bilo čisto neznano; vendar so bili Tržičani vsi zaljubljeni v njegovo orglanje in petje. Ni bilo mogoče kaj novega ukreniti. Debelak je kot 80 letni starček obnemogel in se je odpovedal orglanju. Sedaj je bil čas za radikalno spremembo vsega cerkvenega petja. In res posrečilo se mi je. Zvedel sem, da bi organist v Celju, g. Ivan Pogačnik, zopet rad prišel službovat na Kranjsko. Peljal sem se v Celje in tam sva s Pogačnikom podpisala pogodbo. Prišel je Pogačnik v Tržič in na škapski nedeljo 1894 je nastopil službo. Težek je bil začetek. Nobenega pevca in pevke ni bilo. Naprosil sem enega basista in eno altistinjo, da naj prideta par nedelj na kor pet, dokler ne bo novi organist izuril novih pevcev. Prišla sta. Pogačnik je pel tenor, njegova žena pa sopran. Vse je bilo radovedno, kako bo. V nedeljo je zvonček zapel, duhovnik je pristopil, na koru so se oglasile orgle „pleno“. Vse se je spogledalo. Pričeli so peti. Malo jih je bilo — samo štirje — ali peli so tako čisto in ubrano, da bi človek mislil, da angelci pojo. Led je bil prebit. Začel je Pogačnik zbirati pevce in pevke in jih uriti tako, da so kmalu na koru peli tudi latinske maše. Od tedaj se v Tržiču poje cecilijansko. Bil je Pogačnik v Tržiču do 15. maja 1900. Bil je spreten orglavec, vnet cecilijanec in skladatelj v cerkvenem duhu. Škoda zanj! Ali šel je, ker mu je v Idriji za stare dni zagotovljena penzija, katere mu Tržič ni mogel zagotoviti.“

Iz tega torej razvidimo, da je Pogačnik dal podlago lepemu cerkvenemu petju v tržički cerkvi, ki so ga nasledniki negovali v njegovem duhu in je danes tudi na dostojni višini. Morda bo ob teh vrsticah tudi pri starejših Tržičanih izrečen še kakšen hvaležen spomin na moža, ki se je trudil nekoč na našem cerkvenem koru! Bog mu bodi plačnik!

To in ono.

Nabirke v dobrodelne namene ali za sv. maše se ne smejo vršiti nikdar in nikjer za zlorabo. Žato je škofijski ordinarij ljubljanski znova opozoril duhovnike in vernike na tozadevne cerkvene predpise: 1.) za vsako zbiranje v cerkvene dobrodelne namene morajo imeti redovne ali svetno-cerkvene osebe: 1. pismeno dovoljenje škofijskega ordinariata in 2. potrdilo, da so se javile pri župniku kraja, kjer pobirajo.

Osebe vzhodnih cerkva morajo poleg tega imeti še posebno dovoljenje Svete stolice. 2.) Da sme kdo pobirati za maše, mora imeti pismeno dovoljenje škofijskega ordinariata in domačega župnika. — Vsakemu, ki ne bi imel teh pooblastil, je treba pokazati vrata in — pot na orožniško postajo!

Sveži nageljni bodo tudi letos kras našega glavnega oltarja v božičnih praznikih. Naše vrle gospe in žene so z veseljem tudi letos napravile med seboj kar same nabirke in kot čujemo je naročenih za veliki oltar 200 svežih nageljnov. Dobrim srcem naj plačuje božje Dete!

V božično razpoloženje nas vpelje shod Katoliške Akcije, ki bo v nedeljo 23. decembra po večernicah v dvorani na Skali. Z ljudskim petjem naj vsak sodeluje!

Bratovščina Marije Vnebovzete podaja svoj letni obračun na praznik sv. Treh Kraljev po večernicah v spodnji sobi kaplanije. Članarino naj poravnajo članice do Svečnice, zlasti na dan cerkvenih računov, v župni pisarni. Bratovščina nudi mnogo duhovnih dobrot svojim članicam v življenju in po smrti; pa tudi pomoč svojcem ob smrti članice. Vpisujejo se lahko vedno nove članice, a le do 50. leta.

Če kdo pozabi v cerkvi kakšno torbico, molitvenik ali kaj drugega, tedaj hrani vse to cerkvenik v zakristiji. Tudi druge malenkosti, zlasti ključke, ki so izgubljeni v cerkvi ali v okolici, hrani cerkvenik. Žalostno je pa to, da je vedno več le tistih, ki izgubljeno iščejo kot pa tistih, ki najdeno prinašajo.

Čez 212 let bomo vsi norci, tako je izračunal angleški statistik Larrick. Pa to ni samo gola napoved brez dokazov. Larrick navaja za svojo trditev tele številke: leta 1859 je en norec prišel na 535 ljudi, leta 1897 je bil že na 312 ljudi en norec in leta 1932 je bil že vsaki 144 človek norec. Če pojde tako postopoma naprej, bo leta 1977 vsak stoti človek norec in čez 212 let bo cela Evropa ponorela. Hvala Bogu, da teh časov ne dočakamo ...!

Oznanila za januar.

1. **Novo leto.** Praznik obrezovanja Gospodovega. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim. Med deseto sv. mašo, ki je slovesna z leviti, je običajno darovanje fantov in deklet. Popoldne ob pol treh so slovesne liturgije Srca Jezusovega.

2. **Ime Jezusovo.** Danes in v sedmini je mogoče dobiti popolni odpustek, ki se lahko nakloni tudi dušam v vicah. Pogoji: sv. obhajilo, udeležba pri sveti maši in molitev po namenu svetega Očeta.

4. Prvi petek v mesecu. Na predvečer je v župni cerkvi od osme do devete ure skupna molitev svete ure. Sveta maša je ob šestih pred Najsvetejšim.

5. Vigilijska k prazniku sv. Treh kraljev. Po svetih mašah, okoli sedme ure, se vrši slovesen blagoslov vode.

6. Sveti Trije kralji in prva nedelja v mesecu. Sveta maša je ob šestih in desetih pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je sv. maša slovesna peta z leviti. Popoldne ob pol treh so slovesne pete litanije Matere božje. V pušco se ta dan pobira za afriške misijone. Popoldne ob dveh naj molijo Marijine družbe molitveno uro za misijone.

9. Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije. Ob osmih je sv. maša in nato predpisane molitve za kraljico.

13. I. nedelja po Razglasenju Gospodovem in obenem praznovanje spomina sv. Družine. Po pridigi prve sv. maše se vrši posvetilna molitev krščanskih družin. Družine, ki še niso vpisane v bratovščino sv. Družine, naj to storijo zlasti ta dan! Druge službe božje so v navadnem redu.

17. God sv. Antona Puščavnika. O šestih je orglana sv. maša.

18. do 25. Vsak dan molitve za zedinjenje vzhodnih bratov s sv. Cerkvijo. Vse dni po prvi sv. maši, v nedeljo po litanijah.

20. II. nedelja po Razglasenju Gospodovem. Službe božje so v navadnem redu.

21. God sv. Neže, patrona tržiške dekleške družbe. Ob šestih je orglana sv. maša za dekleško Marijino družbo.

27. III. nedelja po Razglasenju Gospodovem. Službe božje so v navadnem redu.

Cerkveni računi bodo v torek po sv. Treh kraljih. Ta dan bosta sprejemala gg. cerkvena ključarja v župni pisarni pristojbine za cerkvene sedeže dopoldne od osme do dvanajste ure in popoldne od druge do šeste ure. Letna pristojbina za vsak sedež znaša 15 Din. Imetelji sedežev naj vedo povedati številke klopi! Naj vsak skrbi, da bo na ta določeni dan poravnana letna pristojbina!

Izpraznjeni cerkveni sedeži pridejo na dražbo, ki bo v župni pisarni 20. januarja po osmi sv. maši. Izpraznjeni sedeži bodo označeni v cerkvenem oznanilu 13. januarja. Pod roko ne bo oddan noben sedež in so tozadevna priporočila brez pomena!

Darovanja za sveče bodo pri šesti in deseti sv. maši: 13. za šentansko sosesko, 20. za Dolino in 27. za Tržič in Bistrico. V pušco se te nedelje pobira pri vseh sv. mašah za električne napeljave in razsvetljavo v cerkvi.

Shodi cerkvenih organizacij:

Katoliška akcija: shodi, po oznanilu v cerkvi, v ponedeljskih zvečer ob 8. uri v dvorani „Našega doma“.

III. red: shod 6., vesoljna odveza 1. in 6.

Dekliška Marijina družba: shod 20., družbena sv. maša 21., skupno sv. obhajilo 27.

Marijina družba za žene: shod 27., skupno sv. obhajilo 13.

Mladinska pobožnost: 13. popoldne s posebnim nagovorom za otroke pri večernicah in z ljudskim petjem otrok.

Mesečna šolska sv. spoved: Meščanska šola 12., dečki osnovne šole 19., deklice osnovne šole 26. Vedno popoldne ob tretji uri in drugo jutro po osmi sv. masi skupno sv. obhajilo.

Župnijska kronika za november 1934.

Novembra v naši župniji rojenih: 11

Novembra v naši župniji poročenih:

1. Podlipnik Franc, čevlarski pomočnik, Bistrica 49 in Janežič Terezija, delavka v predilnici, Tržič, Dekliški dom, poročena 10. novembra.
2. Nemc Franc, delavec, Tržič, Ljubljanska cesta 1 in Tušek Marija, delavka v predilnici, Bistrica 66, poročena 20. novembra.
3. Klobfutar Kozma, usnjarski pomočnik, Tržič, Kovska ulica 5 in Zupan Marija, hči posestnika, Tržič, Glavni trg 19, poročena 20. novembra.
4. Hladnik Mihael, delavec v predilnici, Križe 42 in Čarman Marija, delavka v predilnici, Sveta Ana 21, poročena 25. novembra.
5. Zibler Franc, hišni posestnik in čevljar, Tržič, Ljubljanska cesta 19 in Švab Marija, delavka v tkalnici, Tržič, Ljubljanska cesta 40, poročena 25. nov.
6. Meglič Janez, posestnik, Dolina 59 in Kavar Antonija, hči posestnika, Sveta Ana 40, poročena 26. novembra.

Novembra v naši župniji umrli:

1. Hafner Ana, tovarniška delavka, rojena 8. 5. 1869 v Smledniku, poročena 25. 2. 1906, umrla v Tržiču, Na Blekah 13, dne 3. novembra.
2. Toporiš Franc, delavec, rojen 2. 4. 1878 pri Sveti Ani, poročen 2. 2. 1920, umrl v Dolini 72, dne 15. novembra.
3. Šarabon Elizabeta, gospodinja - vdova, rojena 19. 11. 1853 v Tržiču, poročena 8. 5. 1876, umrla v Tržiču, Ljubljanska cesta 36, dne 19. novembra.
4. Rendulič Ivan, sin delavca, rojen pri Sveti Ani 2. 10. 1934, umrl pri Sveti Ani 51, dne 19. nov.

Novemberska poročila od drugod:

1. Stenovec Adamijana, hči uradnika Franca in Marije, Bistrica 66, se je rodila v ljubljanski bolnici 2. 11. 1934.
2. Starič Marjan, sin mehanika Ludovika in Frančiške, se je rodil v ljubljanski bolnici 7. 11. 1934.
3. Reisenhofer Beatrika, rojena pri Sveti Ani 72, dne 17. 2. 1913, se je poročila v Gainfarnu v Avstriji 6. 10. 1934 z Mayer Karlom.
4. Valter Janez, rojen v Tržiču 2. 11. 1902, se je poročil v Goricih 19. 11. 1934 s Petelin Marijo.
5. Jeglič Emilija, rojena v Tržiču 104, dne 8. 1. 1909, se je poročila v Grosupljem pri Šmarjah na Dol., dne 25. 11. 1934 z Rabič Josipom.
6. Šober Franc, trgovec v Pristavi, rojen 4. 10. 1906 v Tržiču in Medved Gabrijela, natacarica, sta bila poročena v Begunjah pri Lescah 26. 11. 1934.
7. Meglič Andrej, rojen 18. 11. 1803 v Lomu in Soklič Angela, rojena 2. 9. 1004 v Lomu, tedaj župnija Tržič, poročena v Lomu 26. 11. 1934.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Guido Rant, O. F. M.
Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.